

[Wiinblad.]

bestaa mellem Folkebibliotekerne og Forfatterne. Dette Forhold er i Forvejen ikke tilfredsstillende, i alt Fald ikke fuldt tilfredsstillende. Folkebibliotekerne har allerede nu en Tilbøjelighed til at holde selv anerkendte danske Forfattere ude.

Jeg skal nævne et Eksempel. Folke-tingsmand A. C. Meyer udgav i 1929 første Del af sit Livs Historie under Titelen „En Agitators Erindringer“. Hr. Meyer er en af alle Danske kendt og i store Kredse elsket Mand, og hans Bog er elskværdig som han selv. Den indeholder intet, som kan støde hverken kirkelige eller konservative Kredse. Men hvorledes har Folkebibliotekerne stillet sig til Bogen? Der findes her i Landet noget over 800 Biblioteker, og man skulde tro, at hvert Bibliotek vilde sikre sig mindst et Eksemplar af denne Bog. Forlæggeren, Woels Boghandel, regnede da ogsaa med et Salg paa ca. 1 000 Eksemplarer alene til denne Kunde. Men hvor mange Eksemplarer blev der solgt? Nøjagtig 133! Det vil altsaa sige, at af de 800 Biblioteker undlod omtrent de 700 at købe A. C. Meyers Bog. A. C. Meyer delte Skæbne med andre danske Forfattere. Jeg kan nævne den verdenskendte Georg Brandes, som ogsaa skrev sit Livs Historie, men som led den Tort, at Forlaget nægtede at udgive de to sidste Bind, til hvilke der knyttede sig stor Interesse. Forlaget standsede Udgivelsen, fordi Værket ikke fandt Købere. Der blev kun trykt 800 Eksemplarer, og kun en ringe Del af dette lille Oplag blev solgt. Ganske samme Skæbne havde A. C. Meyer. Heller ikke han opnaede at se sin Bog færdig. Han slutter Værkets første Bind med følgende Ord: „Fra Tiden 1904—05, hvor disse Optegnelser slutter“ — altsaa Optegnelserne i første Bind — „og til nu er 25 Aar, endda de begivenhedsrigeste i mit Virke. Dette Tidsrum og dets Mænd vil jeg omtale i andet Bind af mine Erindringer.“ Det var altsaa A. C. Meyers Haab og Tro, at det skulde forundes ham at redegøre for de sidste 25 Aar af sit politiske Liv, men andet Bind af Værket udkom ikke, fordi Køberne svigtede ham, som de havde svigtet Brandes.

Sagkyndige, som jeg har talt med, mener, at der blev solgt forholdsvis flere danske Bøger i de saakaldte Læsetasker Tid end nu, da vi har Folkebibliotekerne, og de Herrer Forfattere kan være overbeviste om, at hvis de fordyrer Bøgerne, i hvilken Form det end sker, taber de derved, taber de baade Læsere og Penge. De bør derimod vende deres Opmærksomhed imod Folke-

bibliotekernes Ledelse. Det vilde være mærkeligt, om ikke en Magt som Forfatterforeningen kunde indblæse ny Aand i disse Biblioteker, der nu anvender mange Penge paa Indkøb af udenlandsk Litteratur, hvilket ikke burde være deres Hovedopgave. De danske Forfattere staar paa Forhaand i en ugunstig Stilling overfor Udlandet. Det litterære Verdensmarked er let at overse, og vore Forlæggere behøver kun at udfinde og lade oversætte Succes'erne. Saa møder disse fremmede Bøger med Verdensry som god Reklame. Saa og saa mange Tusinder er allerede solgt i Tyskland, i Frankrig, i England o. s. v. Og der er ingen Grund for vore Biblioteker til at støtte dem, thi der er forud sikret dem et stort Salg ogsaa i vort Land. Anderledes med danske Forfattere, som arbejder under højst ugunstig Forhold, fordi de lever i et lille Land med en mægtig Presse, der paa Forhaand lægger Beslag paa Læselysten. Vore egne Forfattere er der sandelig al Grund til at støtte, og hvem er nærmere dertil end Folkebibliotekerne? Der tales om dansk Arbejde. Vore Biblioteker bør støtte det danske Aandsarbejde, men det gør de ikke særlig godt. De har tværtimod indført den Skik at udlåne Bøgerne til hverandre for at indskrænke Indkøbet. To eller flere Biblioteker er fælles om den enkelte Bog, der gaar fra det ene Bibliotek til det andet. Og Georg Brandes, A. C. Meyer og flere kvæles.

Jeg henleder, som sagt, Forfatterforeningens Opmærksomhed paa Folkebibliotekerne, der endnu ikke er folkelige nok, og som den bør søge at vinde og ikke støde fra sig med upraktiske Pengekrav.

Jeg skal hermed tillade mig at anbefale Forslaget, som Socialdemokratiet altsaa gerne støtter.

Ellinger: Det maa siges at være en meget grundig og omhyggelig Gennemgang, som den nedsatte 4 Mands Kommission har gjort den gældende Lov til Genstand for, og Ministeriet har anerkendt denne Grundighed og Omhyggelighed i den Grad, at det ikke har foretaget nogen som helst Forandring i det Forslag, som er indsendt fra Udvalget.

Mit Parti kan ganske tiltræde, at der gives aandelig Ejendom saa vidtgaende en Beskyttelse som muligt, baade for Forfatternes og Kunstneres Vedkommende, derunder ogsaa Komponisterne. Nu er disse Forfatters og Kunstners Virksomhed, naar man ser hen til det økonomiske Grundlag, ofte — det blev ogsaa fremhævet af den Taler, der nylig havde Ordet — ret van-